

La ciutat com a laboratori democràtic

Publicat per [Interacció](#) [1] el 20/11/2015 - 11:40 | Última modificació: 10/06/2026 - 08:41

Llegit avui, aquest text de Joan Subirats i Marc Parés conserva una sorprenent capacitat d'interpel·lació. Escrit en plena ressaca de la crisi financera de 2008 i en els primers anys d'expansió de les xarxes socials, proposa una lectura del canvi d'època que va molt més enllà de la tecnologia. (n. de l'e., 2026) Els autors sostenen que les transformacions econòmiques, socials i culturals han erosionat la capacitat dels estats per governar societats cada vegada més diverses, complexes i interdependents. Davant d'aquest escenari, les ciutats emergeixen com a espais privilegiats d'innovació política i de redefinició de la ciutadania.

L'article parteix d'una constatació: les formes tradicionals de govern associades a l'Estat del benestar van ser dissenyades per gestionar societats relativament homogènies mitjançant estructures representatives, jeràrquiques, burocràtiques i sectorials. Aquest model va permetre desplegar polítiques redistributives de gran abast, però mostra dificultats creixents per respondre a problemes marcats per la fragmentació social, la individualització de les trajectòries vitals i la multiplicació dels eixos de desigualtat.

Com a resposta, durant les darreres dècades del segle XX es van desenvolupar fórmules de governança participativa. La incorporació d'entitats socials, ciutadania i altres actors als processos de decisió aspirava a millorar tant l'eficàcia de les polítiques com la seva legitimitat democràtica. Consells ciutadans, pressupostos participatius o processos deliberatius exemplificaven aquesta aposta per formes més horitzontals i relacionals de govern.

Però el text considera que aquesta evolució resulta insuficient. La combinació entre crisi econòmica, desconfiança institucional i expansió d'Internet està generant noves formes d'acció col·lectiva que ja no esperen ser convocades per les administracions. Moviments socials, plataformes ciutadanes, iniciatives col·laboratives o projectes d'autogestió desenvolupen capacitats pròpies per definir problemes, mobilitzar recursos i, fins i tot, implementar solucions.

Les ciutats esdevenen espais d'experimentació on es redefeixen les formes de participació, governança i acció col·lectiva.

Internet ocupa un lloc central en aquesta interpretació. No és només una eina de comunicació, sinó una infraestructura que redueix els costos de l'acció col·lectiva, multiplica els actors polítics, redistribueix recursos i altera les relacions de poder. Els autors descriuen el pas de l'acció col·lectiva basada en organitzacions estables a una "acció connectiva" articulada mitjançant xarxes flexibles i interessos compartits.

La contribució més suggeridora del text és probablement la seva mirada sobre les ciutats. Lluny de ser simples administracions de proximitat, apareixen com els espais on aquestes transformacions es manifesten amb més intensitat. És en l'escala urbana on es posen a prova noves formes de convivència, nous mecanismes de governança i noves pràctiques de ciutadania. La pregunta que plantegen Subirats i Parés continua oberta: si les formes tradicionals de govern es transformen, també ho fan les formes de ser ciutadà?

Referència

Subirats, J., i Parés, M. (2014). *Cambios sociales y estructuras de poder: ¿Nuevas ciudades, nueva ciudadanía?* Interdisciplina, 2(2), 97–118.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: pensament cultural

Etiquetes: estudis socials de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2015/ciutat-laboratori-democratic>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/cambios_sociales_y_estructuras_interdisciplina_v2n2.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/6223>